

Protokoll 3/2025

fört vid Förskolenämndens sammanträde tisdagen den 25 mars 2025 kl. 17:00-17:45, Matsalen, Kaplansbacken 10

Ledamöter

Alexandra Mattsson (V) Ordförande
Åsa Nilsson Söderström (L) Vice ordförande
Ewa Carlsson Hallberg (S)
Elvir Kazinic (S)
Mecide Gulenay (S)
Cecilia Herrström (V)
Sara Grolander (MP)
Sophia Granswed Baat (M) §§5-14
Amelie Langby (M)
Ismail Ali (C)
August Bergman (M) §§1-4 ersätter Sophia Granswed Baat (M)
Anders Lindman (SD) ersätter Linnéa Vinge (SD)

Ersättare

Fredrik Björklund (S)
Fardosa Ismail (S)
Emma Gustafsson (V)
Ana Rodriguez Garcia (V)
August Bergman (M) §§5-14
Birgitta Ersson Kjellin (L)
Ellinor Moberg (C)

Övriga närvarande

Farah Waly Personalföreträdare §§1-12
Maria Hagman Personalföreträdare §§1-12
Daniel Nilsson Brodén Borgarrådssekreterare §§1-12
Andreas Ericsson Borgarrådssekreterare §§1-12
Daniel Fagraeus Borgarrådssekreterare §§1-12
Gunilla Davidsson Förvaltningchef
Åsa Rönndahl Avdelningschef
Katarina Odén-Ryhede Avdelningschef
Åsa Strand Avdelningschef
Marina Andersson Tjänsteman
Josephine Lindström Nämndsekreterare
Johanna Krebsler Tjänsteman
Amanda Eggert Enhetschef
Jadranka Naskova Tjänsteman §§1-7
Björn Axén Tjänsteman §§1-7
Eija Pohjanen Tjänsteman
Jenny Åslund Registrator

Justerare	Alexandra Mattsson (V), Åsa Nilsson Söderström (L)
Datum för justering	2025-03-25
Paragraf	§§1-14
Sekreterare	Josephine Lindström

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) och Åsa Nilsson Söderström (L) utses att justera protokollet från dagens sammanträde. Justering av protokollet sker den 25 mars 2025.

**§ 2
Anmälan av protokoll****Beslut**

2.1 Anmälan av protokoll från förskolenämndens förvaltningsgruppen den 17 mars 2025

Protokoll från förskolenämndens förvaltningsgruppen den 17 mars 2025 anmäls och läggs till handlingarna.

2.2 Anmälan av protokoll från utbildningsnämndens, förskolenämndens och SISAB:s gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 19 mars 2025

Protokoll från utbildningsnämndens, förskolenämndens och SISAB:s råd för funktionshinderfrågor den 19 mars 2025 anmäls och läggs till handlingarna.

§ 3

Anmälan av beslut från kommunstyrelsen inom förskolenämndens verksamhetsområden

FÖF 2025/7

Beslut

Förskolenämnden lägger anmälan av beslut från kommunstyrelsen till handlingarna.

Ärendet

1. Protokollsutdrag från kommunstyrelsen 2025-02-19 § 7 PM:
Avstämning av mål och budget för 2025

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/7-5 Anmälan av beslut från kommunstyrelsen inom förskolenämndens verksamhetsområden 2025-03-25
- 1967554 §7 den 19 februari 2025 Kommunstyrelsen PM_
Avstämning av mål och budget för 2025(1938644)

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut**

FÖF 2025/8

Beslut

Förskolenämnden lägger förvaltningens sammanställning av delegationsbeslut till handlingarna.

Ärendet

Diarienummer	Beslutsdatum	Delegeringsnummer	Ärende	Delegat
FÖF 2024/246	2025-03-12	2.5, 2.7	Beslut efter tillsyn	Avdelningschef My
FÖF 2025/83	2025-02-21	3.6	Tf. förvaltningsdirektör	Förvaltningschef
FÖF 2024/386	2025-02-21	2.1	Beslut tillfällig utökning	Avdelningschef My
FÖF 2025/69	2025-02-21	2.1	Beslut tillfällig utökning	Avdelningschef My
FÖF 2025/60	2025-02-21	2.7	Beslut om återkallelse	Avdelningschef My
FÖF 2025/57	2025-02-19	2.7	Beslut återkallelse egen begäran	Avdelningschef My
FÖF 2024/391	2025-02-18	2.1	Beslut tillfällig utökning	Avdelningschef My
FÖF 2025/33	2025-02-10	2.1	Beslut tillfällig utökning	Avdelningschef My
FÖF 2025/2	2025-02-10	2.7	Beslut återkallelse egen begäran	Avdelningschef My
FÖF 2025/19	2025-02-10	2.7	Beslut återkallelse egen begäran	Avdelningschef My
FÖF 2025/36	2025-02-10	2.1	Beslut tillfällig utökning	Avdelningschef My
FÖF 2025/37	2025-02-10	2.1	Beslut tillfällig utökning	Avdelningschef My
FÖF 2025/16	2025-02-03	2.1	Beslut tillfällig utökning	Avdelningschef My
FÖF2024/358	2024-11-18	2.7	Beslut återkallelse egen begäran	Avdelningschef My

	2025-03-17	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-03-13	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-03-13	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-03-13	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-03-11	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-03-11	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-03-04	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-28	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-28	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-28	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-21	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-21	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-21	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-20	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-18	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg

	2025-02-18	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-18	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Godkänd	Strateg
	2025-03-17	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-03-17	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-03-13	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-03-13	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-03-13	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-03-04	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-02-28	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg

	2025-02-28	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-02-28	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-02-21	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-02-20	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-02-18	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-02-18	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-02-18	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avslag	Strateg
	2025-03-11	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avskriven	Strateg
	2025-02-28	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avskriven	Strateg
	2025-02-28	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avskriven	Strateg
	2025-02-20	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avskriven	Strateg
	2025-02-20	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avskriven	Strateg
	2025-02-11	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avskriven	Strateg

	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avskriven	Strateg
	2025-02-10	5.3	Barn i behov av särskilt stöd, Avskriven	Strateg

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/8-10 Sammanställning av anmälda delegtionsbeslut 2025-03-25

§ 5
Förvaltningens information

Jadranka Naskova informerar om läroplan (Lpfö 18) för förskolan.

Sophia Granswed Baat (M) ställer fråga om hur vetenskaplig grund följs upp.

Förvaltningens svar: Förvaltningen inväntar stödmaterial från Skolverket för att tydliggöra vad vetenskaplig grund innebär.

Björn Axén informerar om Förskolerapporten 2024.

Sophia Granswed Baat (M) ställer fråga om hur förvaltningen stödjer stadsdelsnämnderna i den nya tillämpningen av socialtjänstlagen.

Förvaltningens svar: Förvaltningen har dialog med skolcheferna samt samverkan/nätverk mellan stadsdelsförvaltningar och förskoleförvaltningen som startar i april.

§ 6**Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/1242

FÖF 2024/392

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Förskolenämnden har fått remissen Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m (Dnr KS 2024/1242) från kommunstyrelsen för yttrande.

En översyn av nu gällande Riktlinjer om mutor och representation från 2015 har gjorts av stadsledningskontoret i syfte att tydliggöra stadens förhållningssätt. Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m. föreslås ersätta stadens nuvarande riktlinjer. Nya avsnitt om bisysslor respektive stadens visselblåsarfunktion har lagts till. Därutöver har det skett revideringar i disposition och struktur för att underlätta läsningen av riktlinjerna. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser föreslås att, inom ramarna för riktlinjernas bestämmelser, fastställa egna lokala anvisningar för sina respektive verksamhetsområden.

Förskoleförvaltningen är positiv till reviderade Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m. då dessa tydliggör stadens förhållningssätt. De tydliga riktlinjerna underlättar arbetet med att upprätta nämndens verksamhetsspecifika anvisningar.

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Åsa Nilsson Söderström (L), Sophia Granswed Baat (M) och Ismail Ali (C) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Liberalernas, Moderaternas och Centerpartiets gemensamma förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag och ett gemensamt förslag från Åsa Nilsson Söderström (L), Sophia Granswed Baat (M) och Ismail Ali (C). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Åsa Nilsson Söderström (L), Sophia Granswed Baat (M) och Ismail Ali (C) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för gemensamt förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att riktlinjerna revideras i enlighet med det som anförs
2. Att därutöver anföra

Den senaste tidens våldsvåg med flertalet explosioner är ett stort samhällsproblem för Stockholm som behöver tas på största allvar. Människor ska slippa behöva känna rädsla för att få sina trappuppgångar eller fasader sprängda, och i värsta fall skadas eller dödas i dessa våldsdåd. Samtidigt som polisen och brandförsvaret har ett huvudansvar för tillsynen av sprängmedel, kan och bör Stockholms stad göra mer för att stärka säkerheten inom sina egna verksamheter.

Vi har fått rapporter om att det är relativt enkelt att olagligen komma åt sprängmedel genom stöld och svinn vid transporter och från byggplatser. Detta innebär att sprängmedel riskerar att hamna i kriminella händer och användas för att skapa skräck och förstörelse. En faktor som förvärrar denna situation är risken för jäv och korruption inom stadens verksamheter och dess bolag, vilket kan underlätta att sprängmedel läcker ut.

Vi anser därför att Stockholms stad omgående behöver vidta skärpta åtgärder för att motverka jäv och korruption kopplat till sprängmedelshantering i byggprojekt och entreprenadarbeten. I det arbetet är det särskilt viktigt att säkerställa att stadens riktlinjer om representation, mutor och jäv efterlevs strikt och inkluderas i alla upphandlingar och avtal med entreprenörer.

Staden bör skyndsamt säkerställa att säkerhetsrutinerna för sprängmedelshantering inom alla byggprojekt där staden och dess bolag är involverade efterlevs och skärps vid behov, med tydliga krav på säker förvaring och transport av sprängmedel. Personer som hanterar kontrollen och tillsyn av sprängmedel bör regelbundet kontrolleras för att motverka jäv och korruption. Vidare är det viktigt att betona att arbetet måste ske i samråd med andra berörda tillsynsmyndigheter och att staden tillsammans med dem måste

säkerställa att inget ramlar mellan stolarna.

Tillsynen av entreprenörer måste skärpas för att identifiera och förebygga risker kopplade till jäv och otillåten påverkan. Stadens visseblåsarfunktion ska också uppmuntras till att användas aktivt för att rapportera misstänkt oegentlighet inom sprängmedelshanteringen.

Vår målsättning är att helt förhindra att sprängmedel kan läcka från stadens verksamheter. Vi uppmanar kommunstyrelsen att ta initiativ för att genomföra en översyn av nuvarande säkerhetsåtgärder och presentera förslag på ytterligare skärpningar där risker identifieras.

Stockholmarna ska kunna lita på att staden gör allt den kan för att förhindra att farliga ämnen hamnar i orätta händer och skapa en tryggare stad för alla.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2024/392-2 Tjänsteutlåtande daterat 2025-03-10
Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m
- FÖF 2024/392-1.1 (Godkänd - R 1) KS 2024/1242
Tjänsteutlåtande - Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.
- FÖF 2024/392-1.3 Bilaga - Riktlinjer om mutor och representation (reviderade år 2015)
- FÖF 2024/392-1.2 Bilaga - Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m

§ 7**Revidering av riktlinjer för projektspecifika och gröna parkeringstal**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/1429

FÖF 2025/13

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Revidering av riktlinjer för projektspecifika och gröna parkeringstal till förskolenämnden för yttrande.

Riktlinjen är gemensamt framtagen av exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret och utgör en grund för stadens process att kravställa mobilitet och parkering för nyproduktion. Riktlinjen tar hänsyn till de platsspecifika förutsättningarna för att leva utan privatägd bil.

Av remissen framgår att parkeringsytor utgör en central del av stadsplaneringen och har en betydande inverkan på transportval och resvanor. Genom att styra mot ett minskat antal parkeringsytor och införa mobilitetsåtgärder som standard i stadens nya bostadskvarter skapas en mer hållbar stad att leva i.

Förskoleförvaltningen avgränsar svaret på remissen till barnets bästa och behov av en bra ute- och uppväxtmiljö. Förvaltningen är positiv till den reviderade riktlinjen. Det är bra att det skrivs fram att förskolor endast ska förses med de parkeringar som krävs ur tillgänglighetssynpunkt. Barn behöver få ta plats i utemiljön.

Förskoleförvaltningen föreslår att nämnden beslutar att överlämna tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/13-2 Tjänsteutlåtande daterat 2025-03-10
Revidering av riktlinjer för projektspecifika och gröna parkeringstal
- FÖF 2025/13-1.1 Bilaga - Mobilitet och parkering, parkeringsriktlinjer vid nyproduktion
- FÖF 2025/13-1.2 Bilaga - Parkeringskarta
- FÖF 2025/13-1.3 Bilaga - Utformning av cykelparkering
- FÖF 2025/13-1.4 Bilaga - Begreppsförklaring mobilitetsåtgärder

§ 8**Ekonomisk månadsprognos februari 2025**

FÖF 2025/4

Beslut

Förskolenämnden godkänner månadsrapport per februari och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Prognosen baseras på utfallet per 28 februari samt utifrån dialog med samtliga chefer om eventuella avvikelser från budget.

Nämnden prognostiserar budget i balans.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/4-1 Tjänsteutlåtande daterat 2025-03-10
Ekonomisk månadsprognos februari 2025

§ 9**Skrivelse angående tillsynen av fristående förskolor**

Svar på skrivelse från Åsa Nilsson Söderström m.fl. (L),
Sophia Granswed Baat m.fl. (M) och Ismail Ali (C)

FÖF 2025/26

Beslut

Förskolenämnden godkänner förskoleförvaltningens
tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Förskolenämnden har mottagit en skrivelse från Åsa Nilsson
Söderström m.fl. (L), Sophia Granswed Baat m.fl. (M) och Ismail
Ali (C). I skrivelsen ställs frågor om hur tillsynen i de olika
stadsdelarna har genomförts under 2024.

I svaret på skrivelsen redogör förvaltningen bland annat för att
förvaltningens fokus under 2024 har varit regelbunden tillsyn av
alla stadens pedagogiska omsorger. Förvaltningen har vidare utövat
tillsyn över förskolor med anledning av inkomna anmälningar.
Dessutom har förvaltningen återkallat tillstånd och agerat med
tillfälligt verksamhetsförbud. Utöver detta har förvaltningen inlett
en omfattande översyn av tillsynsprocessen i syfte att tillsynen ska
stärkas. Detta för att bland annat kunna agera snabbare gentemot
förskolor och pedagogisk omsorg där signaler finns om stora brister.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden
beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
förvaltningens förslag. Ordföranden finner att förskolenämnden
beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilda uttalanden

Åsa Nilsson Söderström (L), Sophia Granswed Baat (M) och Ismail
Ali (C) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande enligt följande:

Vi vill tacka förvaltningen för ett väl genomarbetat svar på våra
frågor. Utifrån svaret är det uppenbart att tillståndsprocessen fram
till nu inte har varit tillräckligt effektiv. När den stora majoriteten av
tillsyner är planerad och i stort grundad på egenrapportering och
planerade besök är det svårt att upptäcka kvalitetsproblem och
komma åt oseriösa aktörer.

Vi är därför glada att myndighetsutövningen nu tar fram ett arbetssätt där tillsynen i högre grad utgår från en risk- och väsentlighetsanalys. Det är också positivt att arbetssättet för riktade och oanmälda tillsyner utvecklas så att dessa kan genomföras oftare, och att man stärker förmågan att agera snabbt på inkomna signaler om missförhållanden. Vi tror och hoppas att detta kan bidra till att staden framöver kan agera snabbare gentemot förskolor och pedagogisk omsorg som bedrivs med bristande kvalitet.

Förvaltningen har även skärpt processerna för ägar- och ledningsprövningen samt rutinerna för att kontrollera ekonomin hos enskilda huvudmän, i linje med de nya lagkrav som ställs. Det är viktigt och bra för att kunna ingripa mot välfärdsbrottslighet och andra oseriösa ägare.

I och med övergången till ett mer riskbaserat system för tillsyn är det också viktigt att se över den administrativa börda som läggs på fristående förskolor, och som har ökat under lång period. Som det ser ut nu är många, särskilt små och ideellt drivna förskolor, i allt för hög grad tyngda av att rapportera in till förvaltningen. Det innebär att personalen tvingas ägna mer tid åt byråkrati och mindre åt barnen. Den utvecklingen behöver vändas.

Att minska kraven på egenrapportering bör också frisätta resurser inom myndighetsavdelningen. Dessa resurser kan med fördel användas till det mer effektiva riktade tillsynsarbetet.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/26-2 Tjänsteutlåtande daterat 2025-03-10
Skrivelse angående tillsynen av fristående förskolor
- FÖF 2025/26-3 Utbytesblad
- FÖF 2025/26-1 Skrivelse angående tillsynen av fristående förskolor

§ 10**Förskola i Stockholm 2024**

Samlad rapport för förskola i Stockholms stad

FÖF 2024/409

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner rapporten *Förskola i Stockholm 2024* och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av kvaliteten i både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2024.

Genom en konsekvent uppföljning av förskolans verksamhet över längre tid syns en positiv utveckling där samtliga stadsdelsnämnder bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete inom de kvalitetsområden som Förskola i Stockholm 2024 tar upp.

Rapporten är indelad följande i fyra områden:

- Förskolans förutsättningar i Stockholms stad
- Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse
- Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Förskoleförvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner *Förskola i Stockholm 2024* och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Anders Lindman (SD) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag och ett förslag från Anders Lindman (SD). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att det genomförs en systematisk analys för att identifiera vilka förskolor som har utmaningar kopplade till personalens svensk-kunskaper.
3. Att centrala riktlinjer tas fram för hur bedömning av behovet av språkstöd ska ske.
4. Därutöver anföras följande:

Förskolerapporten visar återigen att det finns ett omfattande behov av att stärka personalens kompetens i svenska inom förskolan. Sverigedemokraterna anser att ojämlika förutsättningar för språkutveckling utgör det största hindret för en likvärdig utbildning. Vi ser med stor oro på de negativa konsekvenser som bristande språkkunskaper hos förskolepersonalen kan medföra för barns lärande och framtida möjligheter.

Särskilt allvarligt är detta i stadsdelar som Järva och Skärholmen, där andelen barn med annat modersmål än svenska är högst, samtidigt som inskrivningsgraden i förskolan är låg. För att säkerställa att alla barn får tillgång till en likvärdig utbildning måste inskrivningsgraden i dessa områden öka och tillgången till språkutvecklande miljöer stärkas.

Vi konstaterar att det i nuläget saknas tydliga och enhetliga kriterier för att bedöma behovet av språkstärkande insatser hos personalen. Bedömningen baseras idag på rektorers eller biträdande rektorers subjektiva uppfattningar, vilket innebär en risk för godtycke, felbedömningar och uteblivna insatser. En sådan ordning riskerar att underminera både arbetsmiljö och kvalitet i undervisningen.

Vidare framgår det av rapporten att det, med undantag för Skärholmen, inte går att påvisa några tydliga förbättringar i undervisningens kvalitet efter genomförda språkstärkande insatser. Det är särskilt oroande att det finns medarbetare som enligt rapporten är i behov av grundläggande utbildning i svenska. Förvaltningen påpekar också att effekterna av de genomförda insatserna generellt sett är svåra att koppla till förbättringar i verksamheten. Detta tyder på att de insatser som hittills genomförts inte har varit tillräckliga och måste betraktas som ett misslyckande.

Mot bakgrund av detta anser Sverigedemokraterna att mer kraftfulla åtgärder är nödvändiga. Vi har därför föreslagit att ett språktest införs vid nyrekrytering till förskolan samt att deltagande i

språkstärkande insatser görs obligatoriskt för medarbetare som bedöms ha behov av detta.

Vi förordar vidare att staden genomför en systematisk analys av vilka förskolor som har utmaningar kopplade till personalens svensk-kunskaper. Detta för att mer träffsäkert kunna rikta insatser dit de gör störst nytta. Dessutom bör centrala riktlinjer tas fram för hur behovet av språkstöd ska bedömas, i syfte att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet i processen.

Särskilda uttalanden

Alexandra Mattsson med flera (V), Ewa Carlsson Hallberg med flera (S) och Sara Grolander (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Vi vill börja med att tacka förskoleförvaltningen för ett bra arbete med att utveckla förskolerapporten. 2024 års upplaga innebär ett skifte från en omfattande, beskrivande rapport till att vara mer analytisk och fokuserad. Det är en förändring som ökar användbarheten och gör rapporten till en än viktigare del av stadens systematiska kvalitetsarbete inom förskoleområdet. Rapportens tre fokusområden ger fördjupningar om systematiskt kvalitetsarbete med fokus på den nationella måluppfyllelsen, förutsättningar för att främja barnens språkutveckling och förskolans kompensatoriska uppdrag. Detta är angelägna frågor för stadens förskoleverksamhet.

Årets rapport visar att vi fortsätter ta viktiga kliv framåt för att stärka stadens förskolor. Särskilt glädjande är att andelen legitimerade förskollärare ökar i både kommunal och fristående verksamhet. Samtidigt konstaterar vi att andelen förskollärare fortsatt är betydligt högre i kommunal jämfört med fristående verksamhet, 37,1% jämfört med 29,9%. Även det antal barn som en förskollärare i genomsnitt har ansvar för minskade i båda regiformerna, men även här ligger vår kommunala verksamhet i framkant med 14,8 barn per förskollärare jämfört med 17,3 barn i fristående verksamhet. En hög tillgång till lärare i förskolan är något av det viktigaste för att öka kvalitén i utbildningen och undervisningen. Därför vill vi understryka vikten av att verksamheterna, oavsett regiform eller vilken stadsdel förskolan finns i, fortsätter anställa fler förskollärare.

Vi vet sedan tidigare att det finns tydliga skillnader i strukturkvalitén mellan fristående och kommunal förskoleverksamhet och vill därför även uppmuntra de fristående huvudmännen att prioritera kärnverksamheten, så att likvärdigheten mellan regiformerna stärks, och alla barn i Stockholm får tillgång till en förskola av hög kvalitet.

Utgångspunkten för förskolans verksamhet är de nationella målen i

förskolans läroplan. Förskolerapporten visar att samtliga stadsdelsnämnder bedriver ett aktivt och i grunden välfungerande systematiskt kvalitetsarbete utifrån läroplansuppdraget. Samtidigt identifieras ett antal utvecklingsområden att hantera framöver, inte minst rörande hur vi får en ökad likvärdighet inom staden kring centrala delar av kvalitetsarbetet. Vi stödjer det pågående arbetet med att ta fram ett system för stadsövergripande kvalitetsuppföljning inom staden. I förlängningen kommer det leda till att vi blir än bättre på att följa, stödja och ta nya kliv för en ökad kvalitet för stadens förskolebarn.

Barns språkutveckling har varit fortsatt prioriterad under 2024. Det är mycket glädjande att det språkutvecklande arbetet är i fokus vid övergången till skolan. Samtliga stadsdelsnämnder har mål för barnens språkutveckling, och sedan 2022 har drygt 400 medarbetare utbildats i yrkessvenska. Fler stadsdelsområden deltog i Skolverkets utbildning förra året jämfört med 2023. Särskilt glädjande är att de medarbetare som fortbildats beskriver en stärkt språklig förmåga, ökat deltagande i verksamheten och en djupare förståelse för förskolans uppdrag. Skärholmens arbetsätt, där en tydlig koppling gjorts till det systematiska kvalitetsarbetet, ligger i framkant, där en av de viktigaste effekterna är att barn fått ett rikare ordförråd. Vi vill understryka vikten av att staden fortsatt erbjuder kompetensutveckling som främjar det språkutvecklande arbetet, såväl inom svenska som barnens modersmål. Insatserna behöver anpassas i takt med att behoven förändras och lärdomar från goda exempel behöver spridas. Det nya program för kompetensförsörjning inom förskolan som antogs under 2024 är en viktig utgångspunkt för arbetet.

Under vårt styre har vi riktat ett allt större fokus på förskolans kompensatoriska uppdrag, vilket också märks i rapporten. Arbetet med inskrivningsgraden och närvaro i förskolan blir allt viktigare, inte minst underlättar det nya digitala närvarosystemet Tempus som infördes förra året. Ett samarbete kring närvaro i förskolan inleds med Stockholms Universitet. Framsteg görs i att analysera, följa upp och utveckla det socioekonomiska perspektivet. Förskolerapporten bekräftar behovet av stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd, vilket tas fram under 2025.

Det är mycket glädjande att inskrivningsgraden ökade under förra året. När det gäller det uppsökande arbetet gentemot de som inte har sina barn inskrivna i förskolan vill vi understryka vikten av att stadsdelsnämnderna fortsätter utveckla effektiva arbetsätt, som bygger på direktkontakt. Brev- och mejlutskick fyller en funktion men det är inte tillräckligt för att nå hela vägen fram, även andra kontaktvägar och metoder behöver i större utsträckning användas för att nå målgruppen.

En avgörande del av det kompensatoriska arbetet handlar om tillgång till barnhälsa. Både förstärkningar inom staden och ökat samarbete med andra relevanta aktörer är helt nödvändigt för att stärka arbetet med barnhälsa. Inte minst är regionen en viktig samarbetspart, till exempel rörande BVC. Förstärkningar syns redan, men framöver kommer barnhälsan utvecklas med grund i det program för barnhälsa som togs fram förra året och som nu är ute på remiss. En annan avgörande del av det kompensatoriska arbetet handlar om samarbete med socialtjänsten. Förskolerapporten bekräftar behovet av en ökad samverkan mellan förskola och socialtjänst, men beskriver också att tydliga framsteg gjordes förra året. Vi ser positivt på utvecklingen och vill understryka vikten av att fortsätta stärka samverkan, med barnens bästa i centrum. Särskilt prioriterat är att rusta förskolans medarbetare i att göra orosanmälningar, och att förskolor och öppna förskolor utvecklas som arenor för information om exempelvis socialtjänstens familjestödjande arbete.

Vi är stolta över allt det goda arbete som bedrivs i olika delar av stadens organisation, men med ett enda syfte: Att se till att alla barn får gå i en kompensatorisk förskola av hög kvalitet. Vi är på rätt väg, och förskolerapportens roll i kvalitetsuppföljnings- och utvecklingsarbetet blir allt viktigare. Under vår ledning kommer vi fortsätta ta tag i förskolans viktigaste utvecklingsområden, så att det fantastiska arbete som redan görs för stadens yngsta invånare blir ännu bättre.

Åsa Nilsson Söderström (L) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Förskolerapporten är ett viktigt underlag för att kunna följa upp utvecklingen inom stadens förskolor, och arbetet för att höja kvaliteten på Stockholms förskolor. Nedan lyfter vi några frågor som vi tycker är särskilt viktiga att fokusera på framöver.

Systematiskt kvalitetsarbete

Tack vare att vi nu har en förskolenämnd har ett arbete för att säkra kvalitetsuppföljningen i de kommunala förskolorna nu kunnat påbörjas. Årets rapport visar tyvärr att det är en lång väg att gå innan vi har ett enhetligt och likvärdigt systematiskt kvalitetsarbete över hela staden. Detta arbete måste intensifieras.

Inskrivningsgrad och närvaro i förskolan

Förskolenämnden måste arbeta för att närvaron i förskolan av barn i områden där den är låg blir bättre. Här behöver arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra metoder stärkas. Informationsinsatser för ökad närvaro i förskolan består ofta av brevutskick, men erfarenheten visar att relationsbyggande arbete och långsiktig

samverkan mellan aktörer som möter familjer är mer framgångsrika.

Det är också viktigt att staden får en tydligare bild av närvaron i förskolan. Hög och kontinuerlig frånvaro påverkar kontinuiteten i barns utbildning och kan ge negativa konsekvenser, inte minst gällande den språkliga utvecklingen. Tack vare det gemensamma närvarosystemet finns nu en möjlighet att göra nödvändiga uppföljningar.

Vi vill lyfta vikten av att framöver analysera mer i detalj vad som är framgångsrika åtgärder för att öka både inskrivningsgrad och närvaro, och säkerställa att det sker ett meningsfullt utbyte kring ”best practices” mellan stadsdelarna.

Insatser för att stärka barns språkutveckling i svenska och för flerspråkighet

Personalens kunskaper i svenska språket är en avgörande faktor för undervisning av hög kvalitet. Satsningar på kompetensutveckling i svenska språket för medarbetarna har genomförts i nästan alla stadsdelsområden. Dock går det inte att redovisa faktiska effekter på undervisningen med barnen.

Liberalerna menar att det är alarmerande att efter alla dessa år med olika insatser för att öka personalens kunskaper i svenska språket så har det fortfarande inte ordentligt utvärderats vilka insatser som är effektiva och vilka som inte är det. Inför kommande år behöver detta göras för att säkerställa att kvaliteten i våra förskolor höjs.

Likaså behöver återkopplingen från kartläggningen Hitta språket utvecklas till att bli mer likvärdig i alla stadsdelsområden och ge en mer heltäckande bild av barnens språkliga utveckling.

Orosanmälningar och samverkan med socialtjänsten

Förskolan står för en bråkdel av orosanmälningarna, och rutinerna varierar över staden. Det är ett underbetyg när det samtidigt råder stor enighet om att många barns problembeteende varit välkända ända sen förskolan.

Under 2024 var förskolan uppgiftslämnare för 2,4 procent av det totala antalet orosanmälningar sett till staden som helhet. Sett till stadsdelsområdena finns det en variation i motsvarande siffra, från 1,4 procent i Järva till 3,5 procent i Bromma. Det är oroande att tre stadsdelar - Enskede-Årsta-Vantör, Norra innerstaden samt Skärholmen - hade ett minskat antal orosanmälningar 2024 i jämförelse med 2023.

Det behöver ske en förändring i arbetssätt för att tidigt bryta problematiska beteenden innan de utvecklas till allvarigare sociala problem och/eller kriminalitet, något som också framgår av den nya

socialtjänstlagen och av revisorernas rapport om orosanmälningar i förskolan.

Staden genomförde under föregående mandatperiod genomlysningen ”Rätt stöd i rätt tid” och det är beklagligt att den rödgröna majoriteten inte gått vidare med några konkreta åtgärder för att öka förskolors benägenhet att göra orosanmälan.

Vi Liberaler vill se en mer enhetlig hantering av orosanmälningar där rutiner för både anmälan och återkoppling tydliggörs, så att inga barn faller mellan stolarna. Även skyddsrutiner för personalen behöver förtydligas.

Vi ser också att det finns ytterligare möjligheter att fördjupa och utveckla samverkan mellan förskola och andra myndigheter, särskilt socialtjänst och socialförvaltning. Det är avgörande att tidiga insatser får genomslag och att samverkan sker på ett strukturerat och effektivt sätt i hela staden.

Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget

Den genomsnittliga personaltätheten 2023 var i Stockholm 4,9 barn per heltidstjänst i både kommunal och fristående förskola, vilket var något lägre än genomsnittet för riket. Däremot har Stockholm stad ungefär tio procent färre förskollärare med förskolläraryxamen eller förskolläraryrlegitimation jämfört med resten av landet.

Sedan 2023 har andelen legitimerade förskollärare ökat för både förskolor i kommunal och enskild regi. Fristående förskolor hade den högsta genomsnittliga ökningen per stadsdelsområde (+1,2 procentenheter), där andelen ökade från 28,7 procent 2023 till 29,9 procent 2024. Det är positivt, och är en utveckling som behöver fortsätta. Barnen i Stockholms förskolor bör ha minst lika välutbildad personal som i resten av landet.

Att personalen har hög utbildningsnivå är särskilt viktigt i stadens utsatta områden. Trots detta syns inga tydliga mönster mellan socioekonomiskt index och andel legitimerade förskollärare i respektive stadsdelsområde. Liberalerna menar därför att det behövs insatser för att öka antalet legitimerade förskollärare i utsatta områden.

Siffrorna ovan belyser vikten av att förskoleförvaltningen framöver arbetar än mer intensivt med att säkra kompetensförsörjningen. Arbetsmiljö och löner behövs ses över, karriärvägar stärkas och fortbildning erbjudas för att öka arbetslagens kompetens. Vi behöver med andra ord prioritera professionell utveckling och kompetent ledarskap i ett förtroendefullt arbetsklimat.

Vi noterar att antal barn per legitimerad förskollärare i kommunal

verksamhet är högst i Skärholmen. Här ser vi att majoriteten behöver förstärka arbetet också i Söderort, så att det inte blir ett för ensidigt fokus på insatser på Järva. Vi ser också att antalet barn per förskollärare i fristående verksamheter är alarmerande hög i fristående verksamheter, och menar att tillsynen bör bli mer riskbaserad skärpas i de verksamheter där man misstänker låg kvalitet.

Skillnader i beslut om tilläggsbelopp

Vi oroas över de skillnader i förfarandet kring beslut om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd som framkommer i rapporten. Det handlar dels om skillnader i den process som sker innan ansökan om tilläggsbelopp, dels om skillnader i bedömningsgrunder. Vi menar att gemensamma bedömningsgrunder för staden bör tas fram och kompletteras med utbildningsinsatser. På så sätt kan likvärdigheten öka och barn i hela staden få rätt till samma stöd.

Slutligen vill vi välkomna att årets rapport åter inkluderar tabeller med statistik från de olika stadsdelarna. Det är ett viktigt verktyg för politikerna i förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och kommunfullmäktige att bilda sig en egen uppfattning av hur situationen är i stadens förskolor och dra slutsatser inför det fortsatta arbetet.

Sophia Granswed Baat med flera (M) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

EN LIKVÄRDIG FÖRSKOLA MED KVALITETSUPPFÖLJNING

Förskolenämnden har ett stadsövergripande uppdrag att stödja stadsdelsnämnderna i arbetet att uppnå en likvärdig förskola. Därför är det av stor vikt att framtagande och implementering av gemensamma styrdokument, kompetensutvecklingsinsatser och ett system för kvalitetsuppföljning nu tas fram skyndsamt, så nämnden får möjlighet till större insyn och förståelse. Vi eftersöker ett system där vi kan mäta inskrivningsgrad, andelen förskolelärare, lärartäthet, barngruppernas storlek och personalens och barnens kunskaper i svenska språket på en aggregerad nivå. Detta bör följas upp i både tertialrapporter, årsredovisning och Förskola i Stockholm (förskolerapporten). Samtidigt kan vi läsa att siffrorna för respektive område redovisas först senare i år, då statistiken inhämtas från Skolverket. I stället använder man sig av statistik från 2023, vilket är olyckligt.

EN FÖRSKOLA MED HÖG KVALITET FÖR ALLA

Moderaternas budgetalternativ ökar anslagen till skolorna i Stockholm med närmare 100 miljoner kronor jämfört med vänsterstyrets budget. Vi höjer skolpengen och omfördelar en av del

det socioekonomiska stödet som i dag fördelas efter bostadsadress till barn i särskilt behov av stöd. Vi sätter individens behov före systemet. Skolan ska fokusera på kunskap, Moderaterna gör därför en särskild satsning på fysiska läromedel för att barnen ska få fler riktiga böcker. Vi är positiva till att förskolenämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna och SISAB ska implementera konceptet kring gröna skol- och förskolegårdar under mandatperioden. Men vi anser att det borde vara standard på alla skol- och förskolegårdar, och att enbart implementera detta på ett 15-tal under mandatperioden, är för lamt.

STÄRKT TRYGGHET OCH FÖREBYGGANDE ARBETE

Det finns ingenting som är mer prioriterat än att få stopp på våldet, där barn allt oftare är både brottslingar och brottsoffer. I Stockholm finns över 30 öppna drogsccener. En kartläggning från P4 Stockholm visar att hälften av alla förskolor i just Skärholmen, ligger på en öppen drogsccen, enligt polisens definition för öppen drogsccen. De viktigaste åtgärderna för att minska den öppna drog försäljningen och göra gator och torg tryggare och mer attraktiva är fler människor i rörelse, fler timmar på dygnet. För att människor ska våga röra sig ute kring våra centrum, inte minst när mörkret faller, behövs både trygghetskameror, ordningsvakter och poliser.

UPPTÄCK HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Att upptäcka barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck är en viktig uppgift redan i förskolan. En förutsättning för att personalen ska kunna hjälpa dessa barn är att någon på skolan ser och förstår barnets livssituation, utsatthet och behov. Det är därför nödvändigt att förskolans-, skolans och fritidsverksamhetens personal har en grundkunskap om vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär och på vilket sätt det kan ta sig uttryck. Vi måste fortsätta ha ett nära samarbete med skolor, föreningar, fritidsgårdar och socialtjänst, för att tidigt upptäcka de barn som far illa. Rapporten om förskolan i Stockholm 2024 vittnar om att det är vanligt förekommande att förskolepersonalen inte har kunskap om vad anmälningsskyldigheten innebär och att förskolan har bristfälliga rutiner för orosanmälan till socialnämnden. Rutiner för orosanmälan finns men följs inte upp på ett tillfredställande sätt.

EN INKLUDERANDE FÖRSKOLA MED UPPSÖKANDE ARBETE

Förskolan ska vara en trygg miljö för både barn och pedagoger, där barnen får utvecklas i egen takt och där förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande. Därför måste vi också öka förtroendet för förskolan, inte minst i våra mer utsatta områden. Planerade insatser för att öka tilliten och förtroendet i staden är viktigt för att synliggöra förskola och skapa en stark gemenskap och beredskap. Medborgare och vårdnadshavare ska kunna lita på att förskolans verksamhet bedrivs utifrån nationella styrdokument och fria från

personliga värderingar och åsikter. Vi måste alla arbeta för att motverka desinformation om förskolan och andra kommunala verksamheter och myndigheter. Vi vill fortsatt satsa på barns fysiska aktivitet som har stor betydelse för en god hälsa och ett gott lärande, där alla barn bör omfattas av en strategi för att öka fysisk aktivitet under förskoledagen. Vi är stolta över vår förskolepersonal som gör allt för att våra barn ska få bästa möjliga undervisning och samtidigt känna sig trygga i förskolan. Det är viktigt att fortsätta arbetet för att öka inskrivningsgraden och få fler barn att börja förskolan. Information om förskolan till vårdnadshavare med barn som inte är inskrivna, sker vanligtvis genom riktade postala utskick samt telefonsamtal. Vi tror inte detta är tillräckligt då det finns brister i svenska språket i många hushåll, inte minst i ytterstadsområdena. I stället bör man genomföra dörrknackning och vara ute ännu mer på platser där föräldrar vistas.

INFÖRANDE AV SPÅRKTEST VID REKRYTERING

Svenska språket i förskolan är en fortsatt utmaning, både bland personal och bland barnen. Där är glädjande att man fortsätter med utbildningsinsatser för pedagoger, vilket påbörjades förra mandatperioden under ledning av den grönbåla majoriteten. Vi anser att stadsdelsförvaltningen bör införa språktest vid nyrekrytering av förskolepersonal, på samma sätt som den styrande majoriteten bestående av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har gjort i Göteborgs stad.

BARN MED SÄRSKILDA BEHOV

Vi är glada över att förvaltningen ska ta fram stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd, något vi i Moderaterna har drivit. Vi har sett en ökning av barn med NPF-diagnoser det senaste åren. Det är i grunden bra att barn får sina diagnoser tidigt, så de kan få det stöd de har rätt till, för att få rätt möjligheter inför skolstart. Det kräver mycket tid och engagemang från personalen att både lära sig hur man undervisar barn med olika diagnoser, samt ta sig tiden att jobba med barnen både enskilt och i mindre grupp. Samarbete med Habiliteringen, BVC, Autismcenter för små barn och vårdnadshavare, är därför av stor vikt för att lyckas i det arbetet. Vi ser dock med stor oro på de fortsatta skillnader i process och bedömning som finns gällande tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd. Det här är något vi har lyft i Förskolenämnden vid flertalet tillfällen de senaste åren och vi finner det anmärkningsvärt och vilseledande att förvaltningen hänvisat till att ökningen av antalet avslag av tilläggsbelopp skulle bero på att barnantalet har sjunkit. Om man tittar procentuellt på hur många av de inkomna ansökningarna som avslagits kommer en annan verklighet fram som vittnar om en kraftig ökning av antalet avslag sedan maktskiftet efter valet 2022. Under 2022 beviljades 70,56 procent av de inkomna ansökningarna, 2023 beviljades 53,35 procent och under 2024 var siffran så låg som 50 procent. Dessa

siffror vittnar om att problemet inte beror på det minskade barnantalet i förskolorna. Alla barn i Stockholms stad är vårt ansvar, oavsett vilken förskola de har valt, och det är upp till oss att säkerställa att inga barn blir utan nödvändiga stödinsatser.

GÖR DET MER ATTRAKTIVT ATT VARA FÖRSKOLELÄRARE

Det är viktigt att fortsatt säkerställa att barngrupperna inte blir för stora, vilket var ett problem i flertalet stadsdelar under 2024. Förskolan är i stort behov av behörig personal och Stockholms stad ska vara en attraktiv arbetsgivare för förskolelärare. Att införa karriärtjänster är inte en universallösning, men vi behöver anstränga oss för att behålla duktiga förskolelärare och attrahera nya. Skärholmen bör agera pilot för införandet av karriärtjänster inom förskolan. Möjligheterna att erhålla statsbidrag bör undersökas vid utformandet av karriärtjänsterna. Vi är glada över att läsa att förskolenämnden i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska utreda förutsättningarna för inrättande av en enhetlig yrkestitulatur i förskolan, samt förbereda validerings- och kompetensutvecklingsmöjligheter för berörda medarbetare. Detta är något vi i Moderaterna har varit pådrivande kring.

SOCIALT SKYDDSNÄT OCH NY SOCIALTJÄNSTLAG

Vi är glada över att läsa att Förskolenämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska leda ett pilotprojekt där en modell för socionomer i förskolan prövas i ytterstaden. Moderaterna vill se skolsociala team även i förskolan, vilket är i linje med detta. I juli 2025 införs den nya socialtjänstlagen, vilket innebär att det blir lag på att arbeta förebyggande för att förhindra att barn och vuxna far illa. Socialtjänsten kommer behöva vara ännu mer tillgänglig, insatser ska göras ännu snabbare och vissa insatser utan behovsprövning. I praktiken innebär det än mer ansvar för ännu fler verksamhetsområden som inkluderar barn, däribland förskoleförvaltningen och förskolenämnden. Vi avsätter därför pengar i vår budget för snabbare implementering av den nya socialtjänstlagen. Vi vill dessutom införa Backa barnet – en modell för samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och sjukvård.

Ismail Ali (C) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Vi vet att en bra och trygg start i livet gynnar barn genom hela livet. Men vi vet också att alldeles för många barn växer upp med svårare förutsättningar som ställer till det även längre fram i livet. Det är därför avgörande att tidigt upptäcka och hjälpa de barn och familjer som behöver särskild stöttning från samhället. Här har förskolan en viktig roll.

Rapporten om förskolan i Stockholm 2024 vittnar om att det är vanligt förekommande att förskolepersonalen inte har kunskap om

vad anmälningsskyldigheten innebär och att förskolan har bristfälliga rutiner för orosanmälan till socialnämnden. Rutiner för orosanmälan finns men följs inte upp på ett tillfredställande sätt.

Vi vet att den nära relation som ofta finns mellan förskolepersonal och vårdnadshavare kan innebära utmaningar när det kommer till orosanmälningar. Men det är av stor vikt att denna utmaning hanteras och inte tillåts bli till ett hinder för att göra en anmälan. Här tror vi att en djupare samverkan mellan förskola och socialtjänst kan hjälpa, till exempel genom att koppla specifika socionomer till förskolorna. Därtill behövs en bred, obligatorisk kompetensutbildning för all förskolepersonal gällande lagstiftningen om anmälan gällande barn som misstänks fara illa, när och hur en orosanmälan ska göras samt vad som händer därefter.

Vi ser med stor oro på de fortsatta skillnader i process och bedömning som finns gällande tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd i förskolan. Det här är något vi har lyft i Förskolenämnden vid flertalet tillfällen de senaste åren och vi finner det anmärkningsvärt och vilseledande att förvaltningen hänvisat till att ökningen av antalet avslag av tilläggsbelopp skulle bero på att barnantalet har sjunkit. Om man tittar procentuellt på hur många av de inkomna ansökningarna som avslagits kommer en annan verklighet fram som vittnar om en kraftig ökning av antalet avslag sedan maktskiftet efter valet 2022. Under 2022 beviljades 70,56 procent av de inkomna ansökningarna, 2023 beviljades 53,35 procent och under 2024 var siffran så låg som 50 procent. Dessa siffror vittnar om att problemet inte beror på det minskade barnantalet i förskolorna. Alla barn i Stockholms stad är vårt ansvar, oavsett vilken förskola de har valt, och det är upp till oss att säkerställa att inga barn blir utan nödvändiga stödinsatser.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2024/409-1 Tjänsteutlåtande daterat 2025-03-10 Förskola i Stockholm 2024
- FÖF 2024/409-2 Bilaga - Förskola i Stockholm 2024

§ 11**Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad**

FÖF 2025/15

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner förslag till *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad* enligt bilaga till förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Förskolenämnden hemställer att kommunfullmäktige godkänner *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*, vilket ersätter gällande styrdokument *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad (Dnr KS 2018/1451)*.
3. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har tagit fram förslag till nytt styrdokument för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad. *Riktlinjerna, som föreslås ha namnet Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*, ska ersätta nu gällande *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad (Dnr KS 2018/1451)*.

I samband med framtagandet av nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad har förvaltningen gjort en utredning som inkluderar konsekvensanalys gällande vissa av tilläggen och barnkonsekvensanalys. I utredningen har bland annat stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret bidragit med beskrivning av tillämpning idag samt underlag för konsekvensbeskrivning gällande beredskap, kapacitet, ekonomi och kommunens tillsyn av fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg. Förvaltningen har i utredningen identifierat vad som behöver utvecklas för att kunna implementera och omsätta föreslagna riktlinjer i praktiken. Med anledning av detta är förvaltningens förslag att riktlinjerna träder i kraft tidigast den 1 juli 2026.

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner förslag till *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad* enligt bilaga till förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande. Därtill att förskolenämnden hemställer att

kommunfullmäktige godkänner *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*, vilket ersätter gällande styrdokument *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*. Ärendet föreslås överlämnas till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Anders Lindman (SD) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut - se Reservationer nedan.

Sophia Granswed Baat med flera (M) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut - se Reservationer nedan.

Åsa Nilsson Söderström (L) och Ismail Ali (C) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Liberalernas och Centerpartiets gemensamma förslag till beslut - se Reservationer nedan.

Beslutsgång

Ordföranden prövar först förslaget från Anders Lindman (SD) om att återremittera ärendet mot att ärendet ska avgöras idag och finner att förskolenämnden beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden konstaterar därefter att det finns fyra förslag till beslut och det är förvaltningens förslag, ett förslag från Sophia Granswed Baat med flera (M), ett förslag från Anders Lindman (SD) och ett gemensamt förslag från Åsa Nilsson Söderström (L) samt Ismail Ali (C). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att återremittera ärendet.
2. Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet med anledning av det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.

Sophia Granswed Baat med flera (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att förvaltningen tar bort formuleringen om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
3. Att avslå förslaget om fristående förskolor inte längre ska tillhandahålla garantiplatser i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
4. därutöver anföra

I dag bor ett okänt antal människor i Sverige utan tillstånd, men uppskattningsvis är det drygt 100 000 personer. Att Socialdemokraterna tillsammans med sina samarbetspartier skapar incitament för att hålla sig kvar i Sverige är mycket olyckligt. Det här förslaget till riktlinjer skadar försöken att komma till bukt med skuggsamhället, men ytterst skadar det barnet och familjen.

Föräldrar som befinner sig i Sverige utan tillstånd har mycket svårt att ge sina barn den uppväxt de förtjänar. Föräldrarna kan inte få arbetstillstånd och utanförskapet riskerar att bli långvarigt. Utan att

kunna arbeta i den lagliga ekonomin och utan möjlighet att planera för en långsiktig vistelse i Sverige kommer familjen att leva dag till dag, och hela familjen befinner sig i en mycket utsatt situation.

Det här förslaget är ogenomtänkt och konsekvenserna av att offentliga Sverige ger olika signaler drabbar barnet hårdast. Det är faktiskt inhumant att ge barnet tillgång till förskolan där barnet kan börja bygga en relation till Sverige, samtidigt som familjen så småningom kommer komma att behöva lämna landet. Samhället måste vara konsekvent, och får man avslag är det långsiktigt bästa att snabbt återvända.

Barn som lever i skuggsamhället är svårare att stödja om barnet far illa och gång på gång varnar myndigheter för att barn i skuggsamhället växer upp i högriskmiljöer. Stockholms stad måste bidra till att minska incitamenten för att stanna i Sverige utan tillstånd.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill alltså ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet.

Den styrande majoriteten säger sig verka för en ökad inskrivningsgrad i förskolan, men samtidigt vill de ta bort garantiplatser nära hemmet. Logiken haltar när ideologi prioriteras över att förenkla vardagen för stockholmare. Vänsterpartiets viljeinriktning är tydlig – de fristående aktörerna ska bort och förskolorna ska bli kommunala. Låt oss istället lyssna på förskoleförvaltningen som skriver att det här förslaget riskerar att åsidosätta principen om barnets bästa. Att barn börjar på förskolor längre ifrån hemmet än nödvändigt på grund av politiska beslut kan vi inte ställa oss bakom. Vi värnar barnets rätt att snabbt få en förskoleplats nära sitt hem, för både barnet och föräldrarnas bästa.

Därför uppmanar vi den styrande majoriteten att ta av sig de ideologiska skygglapparna, att lyssna på sin förvaltning och slopa den här förändringen.

Åsa Nilsson Söderström (L) och Ismail Ali (C) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden avslår förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Att därutöver anföras

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i

förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/15-1 Tjänsteutlåtande daterat 2025-03-10
Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad
- FÖF 2025/15-2 Bilaga 1 - Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad
- FÖF 2025/15-3 Bilaga 2 - Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholm stad

§ 12**Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan 2025**

FÖF 2025/44

Beslut

Förskolenämnden godkänner fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan i enlighet med förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning av ärendet

Förskolenämnden ansvarar för att rekvirera medel för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan. Stockholms stad kan rekvirera 256,9 mnkr för 2025. Efter avdrag ska medlen fördelas till stadens stadsdelsnämnder och till fristående utförare av förskoleverksamhet. Statsbidraget ska användas till följande:

- att sträva efter att barngrupperna har en storlek som överensstämmer med Skolverkets riktmärke för barngruppernas storlek i förskolan
- att bibehålla eller rekrytera personal i förskolan
- kompetensutveckling för förskollärare och annan personal som arbetar i barngrupper i förskolan

Förskoleförvaltningen föreslår att fördelningen till 80 procent ska baseras på antal inskrivna barn per den 31 december 2024 och till 20 procent baseras på socioekonomiskt index för verksamhetsområde förskola i budget 2025.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Anders Lindman (SD) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut - se Reservation nedan.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag och ett förslag från Anders Lindman (SD). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Förskolenämnden ansvarar för att fördela de statsbidrag som syftar till att höja kvaliteten i förskolan. För 2025 har Stockholms stad möjlighet att rekvirera 256,9 miljoner kronor, vilka efter avdrag ska fördelas till stadens stadsdelsnämnder samt till fristående förskoleverksamheter.

Statsbidraget ska enligt direktiven användas för att:

- sträva efter barngrupper i enlighet med Skolverkets riktmärke,
- bibehålla eller rekrytera personal i förskolan, samt
- möjliggöra kompetensutveckling för personal i barngrupper.

Förskoleförvaltningen föreslår att dessa medel fördelas med 80 procent baserat på antal inskrivna barn per 31 december 2024 och 20 procent utifrån ett socioekonomiskt index.

Sverigedemokraterna ställer sig kritiska till att socioekonomiska faktorer fortsatt ska ligga till grund för en del av fördelningen. Vi menar att denna modell inte tillräckligt fångar upp de faktiska behov som påverkar barns vardag i förskolan. Istället förordar vi att de 20 procent som föreslås öronmärkas för socioekonomiskt index i stället riktas till de verksamheter där barngrupperna är störst och personalomsättningen är högst.

Stora barngrupper och hög personalomsättning är direkta och påtagliga utmaningar i förskolans dagliga verksamhet och påverkar barns trygghet, pedagogiska kontinuitet och arbetsmiljön för personalen. Genom att rikta resurser dit problemen är som mest akuta kan staden använda statsbidragen mer träffsäkert för att stärka kvaliteten på riktigt.

Mot denna bakgrund föreslår Sverigedemokraterna att modellen för fördelning av statsbidragen justeras, så att 20 procent fördelas utifrån var behoven är störst i termer av barngruppsstorlek och personalomsättning, snarare än utifrån socioekonomiskt index.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/44-2 Tjänsteutlåtande daterat 2025-03-10
Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i
förskolan 2025

§ 13**Ansökan om godkännande som huvudman för fristående förskola**

Ansökan om godkännande för Lundhs Elite Education AB som huvudman för fristående förskola

FÖF 2023/97

Beslut

1. Förskolenämnden avslår med stöd av 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) ansökan från Lundhs Elite Education AB, med organisationsnummer 556899-9220, att bedriva fristående förskola enligt skollagen. Skälet till nämndens bedömning är att bolagets företrädare inte är lämpliga att bedriva den aktuella verksamheten.

Med anledning av ovanstående bedömning har förskolenämnden inte funnit skäl att pröva övriga förutsättningar för tillstånd.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Lundhs Elite Education AB, organisationsnummer 556899-9220, kom den 22 mars 2022 in med en ansökan om godkännande att bedriva förskola. Den 30 november 2022 fick sökanden ett meddelande från förvaltningen där denne informerades om möjligheten att komma in med uppgifter om lokal.

Sökanden kom in med uppgifter om lokal den 22 augusti 2024. Begäran om yttrande angående negativa följder skickades ut till Järva stadsdelsnämndsområde och svaret kommunicerades till sökanden.

Den 9 januari 2025 kom det till förvaltningens kännedom att Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har återkallat tillståndet för WIM Care AB, ett bolag som företrädarna för Lundhs Elite Education AB ingår i ägar- och ledningskretsen för, att bedriva verksamhet med personlig assistans, öppenvård samt konsulentstött familjehemsvård.

Enligt 2 kap. 5 § 3 stycket skollagen (2010:800) ska den enskilde som ansöker om godkännande som huvudman för förskola bedömas som lämplig. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. Av förarbetena till paragrafen framgår att om företrädarna tidigare drivit en verksamhet vars godkännande återkallats kan det påverka bedömningen av

företrädarnas lämplighet (prop. 2017/18:158 s. 50).

Förvaltningens bedömning är att företrädarna för det sökta bolaget inte uppfyller lämplighetskravet. Mot bakgrund av detta har förvaltningen inte funnit skäl att pröva övriga förutsättningar för tillstånd.

Bolaget har beretts tillfälle att yttra sig över IVO:s beslut om återkallelse. Bolagets svar har inte föranlett någon annan bedömning än att huvudmannen inte är lämplig och därmed saknar förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Anvisning för att överklaga beslutet bifogas.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2023/97-34 Tjänsteutlåtande daterat 2025-03-11
Ansökan om godkännande som huvudman för fristående förskola
- FÖF 2023/97-35 Bilaga - Beslut om avslag
- FÖF 2023/97-24.1 Beslut om återkallelse av tillstånd Wim Care AB

§ 14**Övriga frågor**

Inga övriga frågor ställs vid sammanträdet.